

gewaarschuwd
den op twee-
geweld wordt
erhouding tus-
29. in zake de
ken van niet te

gaat, wil Dr.
geneeskundige
n student, die
laagt, gelijk te
zondmaking";
s zoodanig in
en; en aan de
om artsen als
it te zenden.
nwaars, omdat
chiedt verwacht
died.

ag" in 1 Cor.
wordt ons be-
den Heiligen
oor studeren,
renals de gave
En wie deze
ens vs. 28 een
uitdruk-
sommigen in
stelen, 24. pro-
ten, 59. gaven

ezondmaking"
eld. Maar in
het rijk der
Was ze extra-
En werkte ze
rs, maar door

daarentegen is
Deze studiën
jk der genade,
gemeen men-
Christelijk.
der Overheid
t het domein
oofde kan ook
edici keuren,
edici aanstel-
ch te houden
in niet kerke-

conale macht
armen; maar
toch doet de
een elk huis-
kies om zijn

dat het noch
nde ooit één
en, om voor
te stellen als

heid derwijs
een voorstel

een wonder-
teest, die het
follischien tijd
deerde per-
zijn naam, te

ik een ambt
kunnen zijn,
e, door nog-

en bleken te
onder studie,
oor den Hei-
om kranken
dan alleen,
tersteld zijn,
de kerken
n, en gelijk
geknutsel in
nachtsadaden

man, die in
oor den Hei-
ng, om zon-
te genezen.
opgeleid, en
ijre in staat
mezing aan
ongeloovige

ernstig en
ke maar één
aanleunen,
arvan in 1

zonderlinge
jk Da. Lion
reformeerd
iffict komt,

erkeijk arts
nee spreekt
n met "de
geen Evan-
s zoodanig,
tgen ambt.
iders, bezat
preken van
combinee-
soon.

erke Gods
de Heilige

ideren dit
me onder-
het aposto-
hiertegen-
de, dat er
ten waren,
karakter
dragers er
en ze met
n van de

in Apostel,
tijdelijke
der zaak
aar sinds

chreven ze
dat, uit-
veld, gelijk
s Woords,
tgeen een

Dienaar des Woords was voor die bepaalde
streek of plaats waarvoor hij was aangewezen,
de Evangelist was voor alle kerken en alle
plaatsen, gansch algemeen, en zonder be-
paling.

Uit dien hoofde gaven ze dan ook toe,
dat op missionair terrein, zoo binnenslands
als buitenslands, een gezonden Dienaar in
seker opricht, een taak zich kan zien op-
gedragen, die aan de taak der oude Evan-
gelisten herinnerde; maar altoos met dien
verstande, dat men het ambt van Evan-
gelist niet meer als een afzonderlijk ambt
naast dat van den Dienaar plaatste; en op
dien grond beleden en belijden de Gere-
formeerde kerken nog slechts drie ambten
te kennen: 1°. Leeraars (ook Doctoren); 2°.
Ouderlingen; en 3°. Diakenen.

Al geven we dus Ds. Lion Cachet vol-
komen toe, dat wie het werk van Dr.
Lowe niet kent, niet op de hoogte is om-
trent allerlei, dat met de *medical mission*
in verband staat, hij zal ons op zijn beurt
moeten toegeven, dat Dr. Lowe, die blijk-
baar volstrekt niet op de hoogte is van
onze Gereformeerde beginselen, gevaar loopt
door zijn gewaagde voorstellingen menig
anders goed Gereformeerde op een jam-
merlijk dwaalspoor te brengen.

Barabbas.

Naar aanleiding van onze jongste meditatie
ontvingen we van geachte zijde dit schrij-
ven:

"In uw jongste meditatie: Niet deze maar
Barabbas, wordt door u de voorstelling alsof
Barabbas een strikroover en bandiet van Evan-
gelist zou geweest zijn, geheel verwerpen. Ge-
ziet in hem een ruwen man uit Jeruzalem
achterbuurt, die bij een oproer mededeel-
de, door hartstocht veroorzaakt, een doodslag
beging. Alleen zoo kunt ge u zielekundig ver-
klaren, dat het volk voor Barabbas partij koos
tegen Christus.

"Vergun mij de bescheiden vraag of voor
het oude gevele, mede door een kundig
exeget als Calvijn voorgestaan, toch niet iets
te zeggen valt. Calvijn, ik mag dit voor uwe
lezers wel in herinnering brengen, zegt toch
uitdrukkelijk in zijn verklaring der Evangelien,
dat Barabbas een strikroover was, die be-
halve aan moord en oproermakerij ook aan
roof schuldig stond. Deze opvatting is door
de bekende Bijbelverklaring van Patrick, Po-
lus en Welsh onder ons volk algemeen ver-
breid geraakt. Vandaar dat uw besluite uit-
spraak: een roover was Barabbas niet, bij mij
en wellicht ook bij anderen verwondering
baarde.

"Vooreerst pleit voor Calvijn's gevoelen de
letterlijke betekenis van het Grieksche woord
in Joh. 18: 40 gebruikt. Onze Statenvertaling
heeft: En Barabbas was een moordenaar. Maar
het woord *κταστής* betekent in de H. S.
en in het profane Grieksch overal roover,
iemand die op buit uitgaat. De Franse ver-
taling heeft dan ook: Or Barabbas étoit un
brigand. Zoo Johannes nu juist dit woord
hebben gekozen, wanneer het alleen zijn be-
doeling was iemand aan te duiden die "gele-
gentlijk" een doodslag begaan heeft?

"In de tweede plaats vindt Calvijn een steun
in de oude traditie. In de Ethiopische ver-
taling wordt Matth. 27: 16 gelezen: de overste
der roovers, terwijl de Arabische vertaling
heeft: een dief. Zouden deze veranderingen in
den tekst zijn aangebracht, wanneer niet alge-
meen de opvatting heerschte, dat Barabbas
meer was dan een oproermaker?

"En eindelijk Calvijn wijst er terecht op, wat
door alle uitleggers wordt toegegeven, dat
Pilatus' doel bij de droeve tooneel geweest is,
door middel van het volk de vrijpraak van
Christus te erlangen. Pilatus spreekt het open-
lijk uit, dat de Heiland onschuldig is; hij be-
schouwt hem dus niet als een oproermaker;
hij wil hem loslaten, maar durft het niet, uit
vrees voor de priesters. Kon Pilatus, waar
zijn doel zoodanig is, tegenover Christus een
man plaatsen, wiens eenigste vergrip is — dat
hij een Romeinsch soldaat om het leven bracht?
Wist Pilatus dan niet, dat zulk een misdad-
der juist den gewilden man maakte in de oogen
des volks? De keuze van het volk laat zich
op uw standpunt verklaren — die van Pilatus
wordt geheel onbegrijpelijk.

"Neemt men met de nieuwere uitleggers aan
dat Barabbas behoord heeft tot de talrijke
benden sicariërs, die destijds volgens getuig-
nis van Josefus onder de leuze van tegen Rome
op te trekken, tegelijk voor zichzelf plunderden
en roofden, die dus niet alleen bij de Romeinen
maar ook bij de Joden gehaat waren, dan vindt
de moeilijkheid vanzelf hare oplossing. Pilatus
heeft een van de ergsten uit deze benden tegen-
over Christus gesteld, er op rekenende, gelijk
Calvijn zegt, dat deze man om de gruwelij-
ke zijner misdaden bij allen gehaat zoude
zijn. Maar de Farizeërs en priesters zouden
op de keerde der medaille: deze roover was
gevat, toen hij voor een oogenblik gemeene
zaak maakte met de oproerige elementen in
Jeruzalem tegen Rome, hij stond hier als mar-
telaar — en deze overweging gaf den doodslag.
Het volk sloot de oogen voor het zondig ver-
leden en zag alleen op den voorvechter van
zijn vrijheid. Daarom riep men: Niet deze,
maar Barabbas.

"Gaarne deze vragen aan uw oordeel onder-
werpende, neem ik mij hoogachtend,
Uw getrouwen lezer
B."

Deze kritiek stellen we op hoogen prijs.
Een kwestie als deze behoort tot die
punten, die nooit met volkomen zekerheid
zijn uit te maken, omdat de nadere gege-
vens ontbreken. Tweeërlei gevoelen is hier
bestaanbaar, waarvan Calvijn voor het één
keuze. Wie nu, gelijk de geachte inen-
der, het met Calvijn houdt, speelt altoos
een tamelijk sterke partij.

Nog meer zelfs geven we den inzender
toe. De uitdrukking in onze meditatie:
"Barabbas was geen bandiet", was metter-
daad onvolledig; er had volledigheidshalve
bij moeten staan: "in den gewonnen zin des
woords."

Oas doel was alleen er tegen op te
komen, dat Barabbas vooral en uitsluitend
als een onverlaaf en schrikboezemend
strikroover tegenover Jezus werd geplaatst.
De Heilige Schrift toch zegt ons in
Matth. 27: 16: dat "zij" (namelijk de in-
woners van Jeruzalem, die op het plein
voor hem stonden) oen een *welbekenden*

gevangene hadden." In Marc. 15: 7: dat
Barabbas "gevangen was genomen met
medeoproermakers, en dat hij in het oproer
een doodslag begaan had." In Lucas 23: 19:
dat Barabbas "om seker oproer, dat in de
stad geschied was, en om eenen doodslag
in de gevangenis was geworpen." En einde-
lijk in Johannes 18: 40: dat "Barabbas een
moordenaar was."

Vatten we nu deze gegevens saam, dan
is met zekerheid alleen dit van Barabbas
bekend: 1°. dat hij deel had genomen aan
een oproer; 2°. dat dit oproer in Jeruzalem
was uitgebroken; 3°. dat hij bij dat oproer een
manslag had begaan; 4°. dat het volk hem
als "een der hunsen" beschouwde; en 5°.
dat hij ter oorake van dat oproer en dien
doodslag gevangen zat.

De vraag of hij buitendien nog andere
moorden, en ook diefstal of roof op zijn
geweten had, wordt door deze vier be-
richten niet uitgemaakt. De aandacht wordt
saamgetrokken op dat bepaalde oproer te
Jeruzalem en op dien éénen doodslag tijdens
dat oproer, en aan dat oproer wordt een
patriottisch karakter geleend. (Zij hadden
een welbekenden gevangene).

Dat nu Johannes kortaf zegt: "En hij
was een moordenaar," en daarvoor een scherp
woord berigt dat meestal *bandiet* beteekent,
is geheel in overeenstemming met Johannes'
schrijfwijze. Zoo korte scherpe opmerkingen
vindt men alleen bij hem.

Maar als er nu vier verhalen voor mij
liggen, in één waarvan alleen het algemeene
woord: "moordenaar," zonder meer, voorkomt,
en in drie waarvan die moord en de omstan-
digheden er van omschreven worden, dan
zal het toch eisch van goede exegese zijn,
dat ik het algemeene woord van dat één
verhaal uitleg naar de breeder omschrijving
van de andere drie. Niet omgekeerd.

En dit te meer, daar Johannes dit tafe-
reel blijkbaar verkort. Immers hij deelt
niet eens mede dat Pilatus zelf Barabbas
genoemd had.

Op grond nu hiervan veroorloofden we
ons, in afwijking van Calvijn, de meening,
dat, wie en wat Barabbas overigens ook
moge geweest zijn, in de lijdensgeschiede-
nis, in dit verhaal, bij dit tafereel de
nadruk niet daarop valt, dat hij een ge-
strikroover was, maar veel meer daarop,
dat hij als pseudo-patriot het valsche mes-
siaspel tegen de Romeinen had gespeeld.
Niet als had hij zichzelf voor een messias
uitgegeven, maar omdat hij in Jeruzalem
zelf in opstand had durven komen tegen
Romes oppermacht.

Van zulk een man kon gezegd, "dat zij
destijds den gevangene hadden". Van hem
kon het heeten, dat ze een "welbekenden"
gevangene hadden. Van hem, dat hij "met
medeoproermakers gevangen was genomen."
Van hem, dat hij gevangen was, om een "op-
roer in Jeruzalem." Van hem, dat hij bij dit
oproer, een doodslag had begaan. Van hem
eindelijk, dat hij een "moordenaar" was.

En kwam hier nu bij, gelijk de geachte
inzender zelf onderstelt, dat diezelfde Bar-
abbas vroeger bij een der guerrillabenden
was aangesloten geweest, en een ruw, wreed
man was, bij wien booze passie zich met
valsche patriotisme mengde, dan kon Johannes
zelfs zeer wel schrijven: hij was een bandiet,
zonder dat dit de betekenis van zijn optre-
den op Gabbatha verandert.

En wat de zielekundige vraag, die natuurlijk
bij goede exegese eerst in de tweede plaats
meerkent, betreft, zoo staan twee over-
wegingen tegenoverelkaar. Op een wezen-
lijken bandiet is het volk wel gericht
lychnwet toe te passen, niet om zijn vrij-
heid te eischen. Een omgekeerd moest het
op Pilatus' lijn liggen, gelijk onze corres-
pondent zegt, om een zoo min verkielisch
man mogelijk naast Jezus te plaatsen.

Of het echter denkbaar is, dat een
Romeinsch landvoogd ooit zijn eere zooverre
zoo hebben te grabbel geworpen, om de
invrijheidstelling van een berucht strik-
roover, een boef, en onverlaaf, aan te bie-
den, laten we aan den kenner van de
Romeinsche antiquiteiten ter beslissing.

Doch natuurlijk we dringen ons gevoelen
aan niemand op. Wie onze exegese on-
juist vindt, verwerpe se. Slechts houde men
in het oog, dat in de dagen waarin Calvijn
leefde de eeuwenoude ruwere traditie in
Barabbas niets dan een gruwelijken schurk
en schobbejak zag.

KUYPER.

Voor Kootwijk's Scholen.

Ontvangen door Ds. HOUTZAGERS, van den
heer J. J. Lays, onderwijzer Gr. V. Pr. sch.
Doetinchem f 2.50.

Uit de Pers.

Da. Gispén, die nooit den moed verliest om
zijn vriend te Jeruzalem op de hoogte te hou-
den, schrijft hem nu weer over twee dingen,
over de lente die komt, en over pastoor
Brouwers die begraven werd.

Van die komende lente zegt hij:
In de tuinen en tuinen op het open veld zijn
de eerste uitpruissels en groene blaadjes zichtbaar
geworden. Zij kondigen weder de nadering van
de lente en den zomer aan. Zij bevestigen weder het
woord des Heeren, dat de wisseling der jaargetijden
zal ophouden; zij doen weer denken aan het
leven uit den dood, aan de vastheid der opmerkingen
van hemel en aarde, aan de heerlijke toekomst van
het verlost heil.

Zij kunnen ons zoo treffen, die kleine, groene blaad-
jes, en wij kunnen er zooveel groetheid in opmer-
ken, als we achter het zichtbare den onzichtbare zien, die
zijne eeuwige kracht en mogendheid, zijne goddelijk-
heid in de schepselen openbaart.
De lente is de bloeitijd van de hoop. Ook in het
menscheleken leven. Wat moet een samenleving van
enkel oude lieden toch somber zijn! Als ik de oude
mensen zie, die in geruchten hunne laatste da-
gen slijten, wordt ik silwerf aangegrepen door een
gevoel van weemoed en medelijden. Deren moeten
wij nu denken dat nog uniform, de kieren van het
huis, dragen en greeksch als verpleegden langs de
straat gaan. Zondags vooral, als zij naar de kerk
of familie gaan, kunnen ze nog parmantig stappen.

Enkele zijn nog gepaard en gaan geramd, elkander
steunend op voortrekkers. Nu en dan ziet men nog
een mannetje, versierd met het metalen kruis; an-
deren met medaillen en deurstukken, van langdurigen
en trouwen dienst of belangrijke krijgsverrichtingen.
De vrouwen zijn meestal, zoo op het oog, zwakker
en geboeiger dan de mannen, enkelen nog de sporen
van vroegere schoonheid dragend. Hieruit heb ik wel
eens het vermoeden gekregen dat, over het algemeen,
de levensvat der vrouw, vooral in den stand der
wereldlieden, zwaarder is dan die van den man.

En deze zijn nog de gelukkigsten, die een onbe-
zorgden ouden dag hebben. De kinderen en de
familieleden hebben gezegd: vader of moeder, of
beiden tegelijk moeten maar zien in "het huis" te
komen; dat is er voor. En de ouderlingen moeten
hopen, dat hunne kinderen, als zij oud worden ook
weder in "het huis" hunne laatste dagen zullen slijten.
Wat is de mensch, en wat is het leven!

In het menscheleken is het slechts eenmaal lente.
En voor velen is die lente schraal en gnuis en koud,
de zomer kort en teleurstellend, de herfst zonder
vruchten, en de winter lang en bang!

Het wil mij soms voorkomen, dat het geloof alleen
ons den winter bilt geeft op de natuur en haar leven.
Want het geloof leert ons in aanmerking nemen de
dingen, die men niet ziet. Voor geloovige oudmen-
schen moet, dunkt mij, de lente bijzonder aantrekke-
lijk zijn. Niet om hoop te voeden op terugkeer van
aardsche jeugd, maar omdat zij, niettegenstaande de
hopeloosheid voor dit leven, met beter wisseling zich
vrijden mogen en de lente hen nader brengt
aan dat gansche zeer uiteenlopende gewicht van
heerlijkheid, dat voort hen bereid is.

Zie, zoo kan een mensch soms mijneren te midden
van alle droefte, alle zorgen en moeilijkheden des aar-
dschen levens. Al weten we, dat noch de lente noch
de zomer veel verandering zal brengen in de eento-
nigheid des aardschen levens, dat ze ons noch niet
niet uitspanning brengen zullen, toch kan het hart
tot dankbaarheid gesteld worden, als we de natuur
weer zien herleven, en het oordeel, dat altijd nieuwe
lijdt, zich weder herhaalt: evenals de vrouw die, de
bange ure doorworsteld hebbende, zich weder verlijdt,
dat een mensch ter wereld geboren is.

In het midden van wat bijt en vergaat levende,
grijpen wij naar hetgeen eeuwig is.

En van het tweede:

Dezer dagen aanschouwde ik de plechtige begrafenissen
van den vernaren pastoor Brouwers van Bovenkerk,
bij Amsterdam. Onder de velen, die het lijk volgden,
bevond zich ook de president van de Synode der
Gereformeerde Kerken in Nederland, Dr. J. H. F. Brouwer,
die tot dat oogenblik nog niet bekend was, want
lichtelijk zoo hij er een knieluiging voor Rome in zien,
en dat van den president der Synode!

Wilt pastoor Brouwers was een vernard man
door zijne letterkundige talenten, zijn smaden van
sommige Oranje-Vorsten, zijn ijveren tegen de annexatie
van Nieuw-Amstel bij Amsterdam, en misschien ook,
om zijn bemoeienissen met de dingen des aardschen
levens. Zoo hoorde ik, pastoor Brouwers aan-
schreef, dat de Burgemeester van Nieuw-Amstel,
in ambtsgewaad, de uitvaart bijwoonde. In de Room-
sche streken van ons vaderland hoort men meer, dat
burgerlijke en militaire autoriteiten zulke doen, maar
in Holland heeft, geloof ik, dit niet plaats. Het kan
echter ook zijn, dat de Burgemeesters nu besluiten
hebben altijd bij de begrafenissen van predikanten en
geestelijken in ambtsgewaad tegenwoordig te zijn;
want om zulke alleen bij Roomsche geestelijken te
doen, zou weinig strooken met de traditie van oud-
Nederland, en de onzijdigheid der overheid in zaken
van godsdienst, zoals die in de nieuwere tijden al
gemeen aangenomen is.

Maar wat mij het meest trof, was de aanwezigheid
van zoovele predikanten die geesten in Utrechtse
waggenen het veld van velen niet velden. Zij
vergevoordigen geen letterkundigen kring, al
zagen er niet uit als beoelers der schoone kunsten,
maar op hunne aangezichten was devotie, de uitdruk-
king van eerbied en aanhankelijkheid, die bereidwil-
gheid om vrig voor de zielernst van hun overleden
pastoor te bidden. Indien wij een oogenblik het bij-
geloof en de dwaling van de eigenlijke daad des her-
ten, in onze voorstelling, kunnen onderscheiden, doet
zich een schouwspel van welch aard, in beschamend
aan. Wij predikanten, denken dat wel eens meer,
dan oorbaar is te zeggen. Vooral als men in groote
steden de kerk dient, gevoelt men hoe gering en slap
de betrekking is tusschen de predikanten en hun ge-
doopt. Op de dorpen en in kleine steden is dat natu-
rlijk veel beter. Ook in de eerste jaren der Schieding,
toen de gemeenten over klein waren. Maar zoo als
nu, met de kerk, die geheel de toestand veel te wen-
schen over. In de Gereformeerde kerken te Amster-
dam A en B arbeiden thans negen predikanten. Indien
nu die één kerk drie predikanten had, dan zou ieder
predikant nog een wijk hebben van ruim duizend zie-
len. Een dorpsgemeente van duizend zielen acht men
al groot. En zelfs daar hoort men nog klachten over
de predikanten, al is het niet in die mate als in de
stad.

De stooflijke zijde der moeilijkheid zal ik maar niet
eens aanroeren, want de geestelijke en aardsche kant
is overweldigend genoeg. Men ziet de bevreren en
gevaars gaandeweg toenemen, en staat onmachtig
tegenover de macht der werkelijkheid.
Een lichtpunt is het reker, dat de Gereformeerde
kerken nu onafhankelijk van den staat zijn en dus
meer vrij in hare beweging dan de kerk voor deren
was. De recht op leer en leven kan beter gehand-
haard worden dan in vroeger dagen. Maar onvol-
maakte toestanden zullen er blijven bestaan. En vooral
met het oog op de tegenwoordige maatschappelijke
toestanden, nooden en de daarbij voortvloeiende kwes-
ties is het niet te verwachten, dat er weldra gunstiger
toestanden zullen komen. Door vriend en vijand
wordt de kerk vaak voorgesteld als de groote zonde-
bok, die alle schuld op zijn hoofd krijgt. De volks-
oppermacht wordt door velen als geneesmiddel tegen
alle kwalen begerd, en zooveel de omstandigheden
nu reeds toelaten, toegestaan.

En onder dat alles gaat de wisseling der jaargetijden
bestendige voort. Zoolang het God behaagt deze
wereld in stand te houden, al elke crisis, elke oordeel,
dat over de wereld valt, de kerk moet, de vastheid van
het welbezagen Gods meer opmerken, dan worden
voor hen, die oogen hebben om te zien en haren
om op te merken. Al de verschijnselen in de heiden
daagsche samenleving wijzen er op, dat God naar
zijn rechtvaardig oordeel, de zonden ook in dit leven
straf. De zonden der vaderen aan de kinderen en de
zonden der kinderen aan de kindskinderen. Geen theo-
rie hoe zuiver en volkomen ook, al van dat oordeel
om kunnen verlossen. Zij al slechts evenals bij de
verwoesting van Jeruzalem en den val van het Ro-
meinsche rijk, de omacht der menschen meer aan
het licht brengen. Het oordeel zal wederkeren tot
gerechtigheid en de oprechten zullen het goedkeuren.

De opmerking van den Burgemeester is
al rem.

Rome mint, wat men noemt den *splendor
ecclesiae*, d. i. het openlijk praalvertoon der
kerk, en hecht er daarom bijzonder veel aan,
dat hij zulk een begrafenisse der burgerlijke en
militaire autoriteiten haar opwachting maken.
Wij, Calvinisten, zijn daar niet op gesteld.

Als een onzer ten grave wordt uitgedragen,
werkt geestelijke gehechtheid, geestelijke ernst
en heerscht er geestelijke eenvoud.

Alleen voor de "Volkskerk" is het wel enig-
zins stuitend, dat Rome zich almeeer als de
Volkskerk gaat gedragen. Twee miljoen zielen
der Synodalen, en een miljoen driemaal hon-
derdduizend Roomschen.

Het scheelt nog wel, maar toch niet zoo
heel veel.

En bovenal Rome kan op haar anderhalf
miljoen rekenen; de Synodale Volkskerk op
geen miljoen.

Vident Comites.

Nu, de Synodale Praeses was er gelukkig
zelf bij.

KUYPER.

Officieele Berichten.

(Met verkorting uit het Kerktblad van 24 Maart).

ZENDING.

L. S.

De Deputaten tot de Zending onder Hei-
denen en Mohammedanen, benoemd door de
Gereformeerde Kerken in Nederland, in hare

Generale Synode op 17 Juni 1892, hebben in
hunne vergadering van 15 Maart 1893 over-
wogen, bedenkingen, die van eenige zijden zijn
ingebrecht tegen hunne handelingen, inzake de
uitzending van Dr. J. G. Scheurer als Zende-
ling-Arts.

Voor Deputaten was twijfelachtig of het wel
op hun weg lag, zich thans in deze te verant-
woorden. Immers, zij zijn wel gelast rapport
uit te brengen aan de eerstkomende Generale
Synode, maar niet aan eenige bladen of per-
sonen. Dewijl echter wenschelijk was, dat niets
de geestdrift zoo dooven in een zaak zoo heilig
en heerlijk als de Zending, en dat misverstand
hierin geenerlei verdeeldheid en verkeerdheid
zoo doen opkomen; terwijl zij natuurlijk tevens
gaarne den broederen in alles ter wille zijn
van hun personen betreft en niet hun mandaat
(waarover zij immers niet kunnen beschikken);
hebben zij, ondanks hun berwaar, geoordeeld
het volgende in herinnering te moeten brengen:

1. Eenzijdig is door de Voorloopige Synode
van Gereformeerde Kerken in Nederland, blij-
kens Art. 89 harer Acta, het volgende in dezen
besloten:

"3°. dat zij, in het stadium van de onder-
handelingen, waarin zij op dit oogenblik met
de Christ. Geref. Kerk verkeert, tot haar
leedwezen buiten machte is om op de voor-
stellen in genoemd rapport [nl. inzake Mid-
den-Java] vervat, in te gaan;

dat zij echter, om het hoog gewicht der
zaak, besluit, deze rapporten met de bijlagen
op te zenden aan de Generale Synode der
Gereformeerde Kerken, opdat de, door de
tusschenkomst van deze Synode, in handen
mogen komen van de Zendingcommissie deser
Kerken, opdat de zoo in nood verkeerende
Zending op Midden-Java geen schade lijde,
en de Kerken ook later haar voordeel kun-
nen doen met de vele gegevens en wenken,
die in die rapporten geboden zijn; willende
intusschen de Synode niet geacht worden,
hierna over de beschouwingen en wenken,
die in deze rapporten voorkomen, hare zijds
reeds een oordeel te hebben uitgebracht.

Blijkens ditzelfde artikel is, in de bespreking
van dit besluit, op snel en krachtig handelen
en om ruim mandaat aangedrongen, en eindelijk
de zaak naar de Generale Synode verwezen,
die — blijkens de eenvoudige doorzending
der rapporten en benoeming der Deputaten —
getoond heeft, hiernaede genoeg te nemen.

2. Anderzijds is in de Synode der Christe-
lijke Gereformeerde Kerk, blijkens Art. 85 harer
Handelingen nog sterker bepaling gegeven
(blz. 67):

"In overleg met den President en den
Vice-President der Zendingcommissie wilde
de Secretaris voorstellen, die ineenstelling
eest in de toekomst te doen plaats hebben
tenzij Deputaten geruststellende verklaringen
kunnen geven op een vieral punten. . . .

"4. Zal de Vereeniging zelve wel geene Zen-
delingen meer uitzenden, maar mogen de
Deputaten het wel doen door middel van haar,
ook op het terrein van Midden-Java?"

De adviseerende Deputaat antwoordt ter-
stond:

Op a: Wij hebben als Deputaten dit alles
niet besproken. Kerk en Zending vormen
geen tegenstelling. Als Deputaten gaan wij
van de gedachte uit, dat al het ene, eenmaal
het thans is, wordt aanvaard.

Op d: De Deputaten blijven onverkerkt in al
hunne rechten. De Se-
cretaris verklaart, dat hij zijn voorstel kan
intrekken, al is hij niet in elk opzicht ge-
reut. De Conclusien van het advies
der Deputaten verkrijgen daarop de alge-
meene instemming der Synode."

3. Ten derde blijkt dit ook door de Generale
Synode als hare bedoeling aanvaard, uit de
in dit Artikel 85 geachte, en door haar ge-
gevene continuïteit van den Director en van
den Penningmeester.

4. De Generale Synode heeft alzoo de be-
sluiten bevestigd aanvaard, en door de onbe-
perkte volmacht aan hare leden door de Classen
en Provincien gegeven, is dus mandaat van
al de ter Generale Synode vertegenwoordigde
Kerken aan Deputaten tot de Zending, om:

1. Snel, vrij en krachtig te handelen.
2. De methode van de Zendingcommissie
der Christelijke Gereformeerde Kerk te vol-
gen ook inzake Midden-Java.

Deputaten moeten dus dr. SCHEURER uitzen-
den, en mogen dit niet anders doen dan voor-
heen genoemde Zendingcommissie zou hebben
gedaan.

Wat theoretische beschouwingen betreft over
ambt, uitzending, macht van Deputaten, enz.
willen Deputaten niet op de besluiten der e.k.
Synode vooruitloopen.

Deputaten achten hiernaede alle oorzaak van
vrees, ergernis, wantrouwen of veralping te
hebben weggenomen, en vertrouwen dus, dat
hun uitnodiging aan de Kerken om, naar het
verhijgend voorbeeld door sommige reeds ge-
geven, hun gebed en hun inzamelingen ten
spoedigste en ten ernstigste te schenken voor
de uitzending van den Zending-Arts der Ge-
reformeerde Kerken in Nederland naar Mid-
den-Java.

Geve de Heere, dat er een zaaien en een
maaien in zegeningen zij tot heil van zielen
en tot eere zijns Naams!

Namen Deputaten,
M. VAN MINNEN, Praeses.
F. LION CACHET, Assessor.
L. VAN DER VALK, Secretar.
J. H. F. Brouwer, Zending-Director.

Vergadering van de Classis Haarlem,
gehouden den 28 Februari 1893
te Haarlem.

Naar toerbeurt treedt als Praeses op Dr. C.
Stadig als assessor neemt naar de orde Da. J.
Schotel plaats, terwijl Da. J. Langhout wederom
met het scribaat wordt belast.

Gelezen en behandeld wordt de concept-
regeling van de vergaderingen en werkzaam-
heden der Classis.

Enkele personen uit een der kerken hebben
bezwaar ingediend tegen het door den kerke-
raad van hunne kerk voor enkele jaren ge-
noemen besluit, dat de ambtsdragers voor hun
leven zouden worden verkozen. Deze zaak
wordt breedvoerig besproken en den kerke-
raad geaden het daarheen te leiden. dat de rust
en de vrede in de gemeente worde bewaard.

De vergadering wordt door den voorzitter
gesloten en eindigt deze met dankgebed.

Vergadering der Geref. Kerken in
de Classis Zutphen, gehouden den
gen Maart 1893 te Winterswijk.
Het Moderamen wordt gevormd door Ds.
Gezelle Meerburg, praeses; Ds. Mulder, scriba;
Da. Lindeboom, assessor. — Na openbaar
gebed en Psalmingzang worden de notulen der
voorg. vergadering gelezen en, behoudens een
enkele opmerking, goedgeke